

268**UCHWAŁA Nr 261 RADY MINISTRÓW**

z dnia 16 grudnia 1982 r.

w sprawie oddziałów obrony cywilnej do odbywania zasadniczej służby w obronie cywilnej.

Na podstawie art. 147 pkt 3, art. 165 ust. 2 oraz art. 166 ust. 1 i 3, w związku z art. 109 ust. 3, art. 145 ust. 2 i 3 oraz art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1979 r. Nr 18, poz. 111), jak również na podstawie art. 28 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r.

o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. z 1974 r. Nr 47, poz. 282 i z 1979 r. Nr 15, poz. 97) Rada Ministrów uchwała, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Oddziały obrony cywilnej, w których poborowi odbywają zasadniczą służbę w obronie cywilnej, tworzą:

- 1) Komendant Główny Ochotniczych Hufców Pracy,
- 2) Komendant Główny Straży Pożarnych,
- 3) Minister Obrony Narodowej,
- 4) ministrowie, którym podlegają zakłady pracy o szczególnym znaczeniu dla obronności kraju lub ochrony ludności, w których działa Straż Przemysłowa.

2. O utworzeniu oddziału obrony cywilnej, w którym poborowi odbywają zasadniczą służbę w obronie cywilnej, organy określone w ust. 1 pkt 1, 2 i 4 zawiadamiają Szefa Obrony Cywilnej Kraju.

§ 2. 1. Liczby poborowych, z uwzględnieniem poziomu ich wykształcenia, którzy w danym roku kalendarzowym mogą być powołani od odbycia zasadniczej służby w oddziałach obrony cywilnej, określa Minister Obrony Narodowej.

2. Wnioski dotyczące określenia liczb poborowych, o których mowa w ust. 1, zgłaszają w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, po uprzednim uzgodnieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych:

- 1) organy wymienione w § 1 ust. 1 pkt 1 i 2,
- 2) Minister Spraw Wewnętrznych — zbiorowo, na podstawie wniosków zgłoszonych przez ministrów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 4.

§ 3. 1. Poborowym odbywającym zasadniczą służbę w obronie cywilnej przysługuje — zgodnie z art. 152 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1979 r. Nr 18, poz. 111) — tytuł junaka.

2. Odbywanie zasadniczej służby w obronie cywilnej polega na szkoleniu praktycznym junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej; w ramach tego szkolenia odbywają oni zajęcia specjalistyczne oraz wykonują prace na rzecz obrony cywilnej, wynikające z przeznaczenia oddziałów, w których odbywają służbę.

§ 4. 1. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej składają ślubowanie.

2. Tekst ślubowania oraz jego tryb określa Krajowa Rada Ochotniczych Hufców Pracy.

§ 5. 1. Zasady działalności ideowo-wychowawczej w oddziałach obrony cywilnej tworzonych przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy ustala Główny Zarząd Polityczny Wojska Polskiego.

2. W zakresie działalności ideowo-wychowawczej w oddziałach obrony cywilnej tworzonych przez organy wymienione w § 1 ust. 1 pkt 2—4 mają również zastosowanie zasady obowiązujące odpowiednio wobec funkcjonariuszy pożarnictwa, żołnierzy zasadniczej służby wojskowej oraz pracowników Straży Przemysłowej.

§ 6. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej podczas wykonywania prac na rzecz tej obrony podlegają w zakresie wykonywania prac kie-

rownikowi zakładu pracy, współdziałającemu z komendantem oddziału obrony cywilnej.

Rozdział 2

Oddziały obrony cywilnej tworzone przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy.

§ 7. 1. Oddziały obrony cywilnej tworzone przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy, zwane dalej „oddziałami obrony cywilnej w OHP”, działają przy wojewódzkich komendach OHP jako oddziały ratownictwa ogólnego.

2. W razie potrzeby mogą być tworzone oddziały obrony cywilnej w OHP o innym przeznaczeniu niż określone w ust. 1.

§ 8. 1. Oddział obrony cywilnej w OHP składa się:

- 1) z komendy, którą stanowią: komendant oddziału, jego zastępcy, starsi inspektorzy i inspektorzy oraz szef oddziału,
- 2) z pododdziałów.

2. Kadry dowódczo-wychowawczą oddziałów obrony cywilnej w OHP tworzą:

- 1) pracownicy etatowi zatrudnieni na podstawie umowy o pracę,
- 2) absolwenci szkół wyższych przedterminowo zwolnieni z długotrwałego przeszkolenia wojskowego, zatrudnieni na zasadach określonych w pkt 1,
- 3) żołnierze zawodowi oraz okresowej służby wojskowej, wyznaczeni do wykonywania zadań poza wojskiem,
- 4) żołnierze zawodowi oraz zasadniczej służby wojskowej czasowo delegowani.

3. Wykaz stanowisk w ramach przyznanego limitu etatów i funduszu plac:

- 1) zastrzeżonych w strukturze organizacyjnej oddziałów obrony cywilnej w OHP — ustala Minister Obrony Narodowej na wniosek Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy:
 - a) dla żołnierzy zawodowych — w trybie określonym w przepisach w sprawie wyznaczania żołnierzy zawodowych do wykonywania zadań poza wojskiem,
 - b) dla żołnierzy okresowej służby wojskowej — z jednoczesnym zaseregowaniem ich do odpowiednich stawek uposażenia, określonych w przepisach o uposażeniu żołnierzy,
 - c) dla żołnierzy zawodowych i zasadniczej służby wojskowej czasowo delegowanych,
- 2) pracowników, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, ustala Komendant Główny Ochotniczych Hufców Pracy, z tym że w odniesieniu do absolwentów szkół wyższych przedterminowo zwolnionych z długotrwałego przeszkolenia wojskowego — za zgodą właściwych organów wojskowych oraz Szefa Obrony Cywilnej Kraju.

4. Szczegółową strukturę organizacyjną oddziałów obrony cywilnej w OHP ustala Szef Obrony Cywilnej Kraju po zasięgnięciu opinii Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy.

§ 9. Komendant oddziału obrony cywilnej w OHP podlega komendantowi wojewódzkiemu ochotniczych hufców pracy.

§ 10. Podziału liczby poborowych określonej dla oddziałów obrony cywilnej w OHP na poszczególne oddziały dokonuje Komendant Główny Ochotniczych Hufców Pracy w uzgodnieniu z Ministrem Pracy, Plac i Spraw Socjalnych, informując o tym Szefa Obrony Cywilnej Kraju oraz właściwe organy wojskowe.

§ 11. 1. Zajęcia specjalistyczne w zakresie przygotowania obrony cywilnej junacy odbywają z oderwaniem od pracy w oddziałach obrony cywilnej w OHP:

- 1) bezpośrednio po wcieleniu do oddziału — systemem ciągłym przez okres dwóch tygodni.
- 2) w pozostałym okresie służby — jeden dzień w tygodniu.

2. Szczegółowe programy zajęć specjalistycznych junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej określa Szef Obrony Cywilnej Kraju.

§ 12. Oddziały obrony cywilnej w OHP mogą uczestniczyć w ćwiczeniach formacji obrony cywilnej albo ćwiczeniach praktycznych z udziałem ludności, na zasadach ustalonych przez Komitet Obrony Kraju.

§ 13. Oddziały obrony cywilnej w OHP mogą być użyte do zwalczania klęsk żywiołowych i usuwania ich skutków, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

§ 14. 1. Junacy skoszarowani odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP noszą umundurowanie według wzoru i w kolorze obowiązujących w obronie cywilnej oraz specjalną oznakę obrony cywilnej według wzoru określonego przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju.

2. Normy i okresy używalności przedmiotów umundurowania (bielizny osobistej, oporządzenia, środków i przyborów do konserwacji umundurowania) oraz środków higieny osobistej dla junaków określa Szef Obrony Cywilnej Kraju w porozumieniu z Ministrem Pracy, Plac i Spraw Socjalnych.

3. Komendant Główny Ochotniczych Hufców Pracy określa potrzeby w zakresie umundurowania junaków.

§ 15. 1. Junakom odbywającym zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP przysługuje:

- 1) uposażenie zasadnicze:
 - a) w pierwszym roku służby — przewidziane dla żołnierza zasadniczej służby wojskowej w stopniu szeregowego.
 - b) w drugim roku służby — przewidziane dla żołnierza zasadniczej służby wojskowej w stopniu starszego szeregowego.
- 2) dodatek za posiadaną klasę kwalifikacyjną specjalisty obrony cywilnej w wysokości i na zasadach przewidzianych dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej mających klasę specjalisty wojskowego.
- 3) dodatek za pełnienie funkcji.
- 4) premia od wykonanych prac.

2. Wysokość dodatku za pełnienie funkcji oraz wysokość premii, jak również zasady ich przyznawania określa Minister Pracy, Plac i Spraw Socjalnych na wniosek Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy, uzgodniony z zainteresowanymi ministrami.

3. Szef Obrony Cywilnej Kraju określa wymagania kwalifikacyjne i zasady nadawania junakom klas kwalifikacyjnych specjalistów obrony cywilnej.

4. Junacy mogą ubiegać się również o przyznanie im tytułu robotnika wykwalifikowanego lub mistrza w określonym zawodzie na zasadach i w trybie ustalonych w odrębnych przepisach, jeżeli w czasie odbywania służby uzyskają kwalifikacje niezbędne do przyznania im takiego tytułu.

§ 16. 1. Junakom odbywającym zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP:

- 1) skoszarowanym — przysługuje bezpłatnie:
 - a) zakwaterowanie,
 - b) całodzienne wyżywienie,
 - c) umundurowanie.
- 2) nie skoszarowanym — przysługuje:
 - a) bezpłatne całodzienne wyżywienie lub równoważnik pieniężny,
 - b) zwrot kosztów przejazdu państwowymi środkami komunikacji z miejsca pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące do miejsca odbywania służby i z powrotem,
 - c) umundurowanie lub równoważnik pieniężny.

2. Junakom, o których mowa w ust. 1, przysługują ponadto:

- 1) świadczenia socjalne, finansowane z zakładowego funduszu socjalnego, oraz prawo do korzystania z urządzeń socjalnych na zasadach określonych dla pracowników,
- 2) dodatki za wykonywanie prac:
 - a) w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub szczególnie uciążliwych — na zasadach określonych dla pracowników wykonujących takie same prace.
 - b) w porze nocnej — za każdą godzinę tej pracy w wysokości 15% godzinowej stawki wynagrodzenia zasadniczego, wynikającej z kategorii zaszczerowania pracy wykonywanej przez junaka.

3. Do zakwaterowania junaków skoszarowanych stosuje się normy przyjęte w hotelach pracowniczych.

4. Szef Obrony Cywilnej Kraju określa:

- 1) normy bezpłatnego wyżywienia junaków,
- 2) w porozumieniu z Ministrem Finansów — wysokość równoważnika pieniężnego w zamian za wyżywienie i umundurowanie junaków.

§ 17. 1. Osobom powołanym do odbycia zasadniczej służby w oddziałach obrony cywilnej w OHP oraz zwolnionym z tej służby przysługuje jednorazowy bezpłatny przejazd państwowymi środkami komunikacji z miejsca pobytu stałego lub pobytu czasowego, trwającego ponad 2 miesiące, do miejsca odbywania służby oraz z miejsca odbywania służby do miejsca pobytu.

2. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP korzystają z ulg oraz bezpłatnych przejazdów państwowymi środkami komunikacji, na zasadach przysługujących żołnierzom zasadniczej służby wojskowej.

3. Koszty przejazdu osób:

- 1) powołanych do odbycia zasadniczej służby w oddziałach obrony cywilnej w OHP — pokrywają organy wojskowe,
- 2) odbywających zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP oraz zwolnionych z tej służby — pokrywają komendy OHP.

4. Minister Komunikacji określa dokumenty uprawniające do przejazdu osób powołanych do zasadniczej służby w oddziałach obrony cywilnej w OHP oraz sposób rozliczeń za te przejazdy, jak również dokumenty uprawniające junaków do korzystania z ulg przy przejazdach, o których mowa w ust. 2.

§ 18. 1. Zapewnienie bazy kwaterunkowej, odpowiednich warunków bytowych, socjalnych i sanitarnych dla junaków odbywających zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP oraz zapewnienie warunków pracy dla kadry tych oddziałów, jak również pokrywanie związanych z tym kosztów należy do właściwych jednostek organizacyjnych oraz ministrów i wojewodów.

2. Zamierzenia inwestycyjne dotyczące bazy kwaterunkowej dla oddziałów obrony cywilnej w OHP, podejmowane przez resorty, wymagają uzgodnienia z wojewodami oraz Komendantem Głównym Ochotniczych Hufców Pracy. Baza tworzona dla oddziałów obrony cywilnej w OHP nie może być przez okres, na jaki została zawarta umowa (ust. 3), wykorzystana do innych celów bez uzyskania na to zgody Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy oraz właściwego wojewody.

3. Szczegółowe warunki wykonywania przez oddziały obrony cywilnej w OHP prac niezbędnych na rzecz obrony cywilnej, tryb przyznawania premii, warunki bytowe oraz zasady szkolenia zawodowego junaków i umożliwienia im uzyskiwania tytułu robotnika wykwalifikowanego lub mistrza w określonym zawodzie, jak również tryb rozliczeń oraz wykonywania obsługi administracyjno-finansowej na rzecz oddziału określa umowa zawarta przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy z kierownikiem jednostki organizacyjnej, w której oddział ma wykonywać prace.

4. Wzór umowy określonej w ust. 3 ustala Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Szefem Obrony Cywilnej Kraju oraz zainteresowanymi ministrami, po zasięgnięciu opinii Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy.

§ 19. 1. Jednostki organizacyjne, w których oddziały obrony cywilnej w OHP wykonują prace niezbędne na rzecz obrony cywilnej, są obowiązane w szczególności do:

- 1) przygotowania bazy do wykonywania prac,
- 2) umożliwienia junakom kształcenia się:
 - a) w szkole podstawowej dla pracujących lub w podstawowym studium zawodowym, jeżeli nie ukończyli szkoły podstawowej,
 - b) w zasadniczej szkole zawodowej dla pracujących, jeżeli nie mają kwalifikacji zawodowych, a ukończyli szkołę podstawową i wykonują pracę odpowiadającą programowi szkoły zawodowej danego kierunku
- przez organizowanie szkół na zasadach określonych w odrębnych przepisach lub przez kierowanie junaków do szkół wskazanych przez terenowe jednostki administracji szkolnej; junakom w zakresie zwolnień od pracy, urlopów szkoleniowych oraz ryczałtów na dojazd do szkoły przysługują uprawnienia określone w przepisach dla pracowników uczących się,
- 3) przeszkolenia junaków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz regulaminów pracy i przepisów przeciwpożarowych,
- 4) zapewnienia junakom wykonywania prac niezbędnych na potrzeby obrony cywilnej, stosownie do posiada-

nych przez nich kwalifikacji ogólnych i zawodowych, oraz umożliwienia im doskonalenia zawodowego w formach pozaszkolnych,

- 5) przydzielenia junakom bezpłatnie odzieży ochronnej, roboczej oraz sprzętu ochrony osobistej według norm obowiązujących w danej jednostce organizacyjnej,
- 6) pokrywania połowy kosztów oraz zapewnienia warunków żywienia junaków, a w razie nieskoszarowania ich w czasie odbywania zasadniczej służby w oddziałach obrony cywilnej w OHP — do wypłaty połowy równoważnika pieniężnego w zamian za wyżywienie,
- 7) zapewnienia bezpłatnych przewozów do miejsca wykonywania prac (zajęć specjalistycznych) i z powrotem, jeżeli odległość od miejsca zakwaterowania do miejsca pracy przekracza 3 km lub czas przejazdu miejskimi środkami komunikacji przekracza 30 minut,
- 8) zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków wykonywania prac oraz możliwości korzystania z urządzeń sanitarnych,
- 9) zapewnienia junakom możliwości korzystania z urządzeń kulturalnych i sportowych, jeżeli brak ich w miejscu zakwaterowania,
- 10) pokrywania połowy kosztów żywienia junaków w okresie odbywania przez nich zajęć specjalistycznych, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 2.

2. Komendy wojewódzkie OHP są obowiązane do:

- 1) zaopatrzenia junaków w umundurowanie i specjalne oznaki obrony cywilnej oraz pokrywania związanych z tym kosztów,
- 2) pokrywania połowy kosztów żywienia junaków, a w razie nieskoszarowania ich w czasie odbywania zasadniczej służby w oddziałach obrony cywilnej w OHP — do wypłaty połowy równoważnika pieniężnego w zamian za wyżywienie,
- 3) pokrywania kosztów utrzymania junaków w okresie odbywania przez nich zajęć specjalistycznych, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 1,
- 4) pokrywania wydatków z tytułu uposażenia i innych należności pieniężnych przysługujących junakom, określonych w § 15 ust. 1 i w § 16 ust. 2 pkt 2,
- 5) pokrywania kosztów żywienia junaków w okresie odbywania przez nich kary dyscyplinarnej aresztu,
- 6) finansowania wynagrodzeń i świadczeń socjalnych kadry oddziałów obrony cywilnej w OHP.

3. Jednostka organizacyjna, o której mowa w ust. 1, zapewnia obsługę administracyjno-finansową oddziału obrony cywilnej w OHP zgodnie z umową (§ 18 ust. 3), a w szczególności dokonuje wypłaty dla junaków:

- 1) uposażenia zasadniczego oraz dodatków i premii wymienionych w § 15 ust. 1,
- 2) równoważników wymienionych w § 16 ust. 1 pkt 2 lit. a) i c).

4. Ministrowie i wojewodowie, którym podlegają jednostki organizacyjne (ust. 1 i 3), zapewniają im właściwe warunki do działalności oddziałów obrony cywilnej w OHP.

§ 20. 1. Właściwe terenowe organy administracji państwowej zapewniają:

- 1) na wniosek komendantów wojewódzkich OHP:
 - a) możliwość korzystania przez junaków z niezbędnych urządzeń sportowych w miejscach ustalonych

w porozumieniu z komendami oddziałów obrony cywilnej w OHP.

b) odpowiednią kadre instruktorską do prowadzenia działalności sportowej w oddziałach obrony cywilnej w OHP;

2) zaopatrzenie w środki żywnościowe i higieny osobistej w miejscu zakwaterowania junaków, zgodnie z obowiązującymi normami.

2. Minister Przemysłu Chemicznego i Lekkiego — na podstawie zapotrzebowania zgłoszonego przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy — zapewni produkcję umundurowania przeznaczonego dla junaków oddziałów obrony cywilnej w OHP, na zasadach produkcji specjalnej.

3. Minister Oświaty i Wychowania określi zasady zaliczania okresu zatrudnienia w oddziałach obrony cywilnej w OHP do wysługi lat w zawodzie nauczycielskim.

§ 21. 1. Minister Obrony Narodowej:

1) zapewni:

a) skierowanie odpowiedniej liczby żołnierzy zawodowych oraz okresowej służby wojskowej, a także w miarę potrzeby czasowe delegowanie żołnierzy zawodowych i zasadniczej służby wojskowej na stanowiska zastrzeżone dla tych żołnierzy w oddziałach obrony cywilnej w OHP, jak również umożliwi absolwentom szkół wyższych określonych kierunków studiów, odbywającym długotrwałe przeszkolenie wojskowe, podjęcie zatrudnienia na stanowiskach w tych oddziałach,

b) powoływanie żołnierzy rezerwy w ramach ćwiczeń wojskowych do pełnienia funkcji dowódczych lub instruktorskich związanych z zajęciami specjalistycznymi junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej;

2) umożliwi oddziałom obrony cywilnej w OHP korzystanie z urządzeń wojskowych niezbędnych do prowadzenia zajęć specjalistycznych junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej.

2. Na stanowiskach zastrzeżonych dla żołnierzy zawodowych, okresowej służby wojskowej oraz zasadniczej służby wojskowej mogą być w uzasadnionych wypadkach — za zgodą Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy — zatrudnieni pracownicy na podstawie umowy o pracę, jeżeli nie jest możliwe skierowanie (czasowe delegowanie) na poszczególne stanowiska tych żołnierzy; pracownicy ci otrzymują wynagrodzenie według zasad obowiązujących w stosunku do etatowych pracowników oddziałów obrony cywilnej w OHP, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

3. Do wynagradzania oraz wymagań w zakresie kwalifikacji i stażu pracy pracowników oddziałów obrony cywilnej w OHP zatrudnionych na podstawie umowy o pracę mają odpowiednio zastosowanie przepisy dotyczące pracowników etatowych OHP.

§ 22. 1. Żołnierzom okresowej służby wojskowej wyznaczonym na stanowiska w oddziałach obrony cywilnej w OHP przysługują uposażenie i inne należności pieniężne w wysokości i na zasadach przewidzianych dla żołnierzy odbywających okresową służbę w jednostkach wojskowych.

2. Żołnierze okresowej służby wojskowej wyznaczeni na stanowiska w oddziałach obrony cywilnej w OHP, na których pracownikom przysługuje premia pieniężna, mogą

otrzymywać taką premię przyznaną do wysokości premii przewidzianych dla pracowników; podstawę obliczenia premii dla żołnierza stanowi wysokość wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego na tym stanowisku dla pracownika.

3. Żołnierze zawodowi czasowo delegowani do oddziałów obrony cywilnej w OHP otrzymują ze środków Funduszu Ochotniczych Hufców Pracy, utworzonego na podstawie odrębnych przepisów:

- 1) należności z tytułu delegowania — w wysokości i na zasadach przewidzianych przy podróżach służbowych,
- 2) zwrot kosztów comiesięcznego przejazdu do miejsca stałego zamieszkania,
- 3) premie pieniężne do wysokości premii przewidzianych dla pracowników zatrudnionych w OHP na równorzędnych stanowiskach; przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Żołnierze zasadniczej służby wojskowej czasowo delegowani do oddziałów, o których mowa w ust. 3, otrzymują z jednostek organizacyjnych, w których oddziały obrony cywilnej wykonują prace:

- 1) uposażenie w wysokości i na zasadach przewidzianych dla żołnierzy odbywających tę służbę w jednostkach wojskowych,
- 2) wyżywienie i premie w wysokości i na zasadach przewidzianych dla junaków oddziałów obrony cywilnej w OHP.

5. Wydatki z tytułu uposażenia żołnierzy zawodowych, wypłacanego w jednostkach wojskowych w okresie czasowego delegowania, podlegają refundacji ze środków funduszu, o którym mowa w ust. 3, w trybie ustalonym przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju po zasięgnięciu opinii Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy.

§ 23. Szef Obrony Cywilnej Kraju zaopatruje oddziały obrony cywilnej w OHP w sprzęt techniczno-wojskowy i materiały potrzebne do zajęć specjalistycznych junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej oraz w oznaki specjalne obrony cywilnej.

Rozdział 3

Oddziały obrony cywilnej tworzone przez Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

§ 24. 1. Oddziały obrony cywilnej tworzone przez Komendanta Głównego Straży Pożarnych podlegają wojewodom.

2. Oddziały wymienione w ust. 1 są przeznaczone do wykonywania zadań określonych dla straży pożarnych w odrębnych przepisach i działają przy komendach wojewódzkich straży pożarnych.

§ 25. Na czele oddziału obrony cywilnej działającego przy komendzie wojewódzkiej straży pożarnych stoi komendant, którym jest funkcjonariusz pożarnictwa wyznaczony przez wojewodę.

§ 26. 1. Podziału liczby poborowych, określonej dla oddziałów obrony cywilnej działających przy komendach wojewódzkich straży pożarnych, na poszczególne oddziały dokonuje Komendant Główny Straży Pożarnych, informując o tym właściwe organy wojskowe, z podaniem liczby poborowych, którzy służbę mają odbywać jako nie skoszarowani.

2. Zajęcia specjalistyczne junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej organizuje się w oddziałach obrony cywilnej działających przy komendach wojewódzkich straży pożarnych — według programu określonego przez Komendanta Głównego Straży Pożarnych w uzgodnieniu z Szefem Obrony Cywilnej Kraju; koszty zajęć pokrywa się ze środków budżetu właściwej wojewódzkiej rady narodowej, przewidzianych na szkolenie zawodowe funkcjonariuszy pożarnictwa.

3. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach wymienionych w ust. 1 są kierowani do wykonywania zadań i pełnienia funkcji w terenowych i zakładowych zawodowych strażach pożarnych.

§ 27. 1. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach wymienionych w § 26 ust. 1 noszą umundurowanie według wzoru, w kolorze i według norm ustalonych dla funkcjonariuszy pożarnictwa oraz specjalną oznakę obrony cywilnej (§ 14 ust. 1), jak również otrzymują odzież specjalną i ekwipunek osobisty przysługujące tym funkcjonariuszom.

2. Koszty umundurowania, specjalnej oznaki obrony cywilnej oraz odzieży specjalnej i ekwipunku osobistego są pokrywane odpowiednio z budżetu właściwej wojewódzkiej rady narodowej lub ze środków zakładów pracy, do których junacy są kierowani dla wykonywania zadań i pełnienia funkcji.

3. Normy umundurowania, odzieży specjalnej i ekwipunku osobistego oraz wysokość i zasady wypłacania równowaznika pieniężnego w zamian za umundurowanie określa Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Finansów.

4. Wojewodowie oraz zakłady pracy, o których mowa w ust. 2, zapewniają warunki żywienia junaków, a w razie nieskoszarowania ich w czasie odbywania służby — wypłacają im równowaznik pieniężny w zamian za żywienie, a także pokrywają koszty żywienia junaków w okresie odbywania przez nich kary dyscyplinarnej aresztu; koszty żywienia oraz wypłaty równowaznika pokrywa się z budżetu właściwej wojewódzkiej rady narodowej lub ze środków zakładów pracy. Przepisy § 16 ust. 1 i 4 stosuje się odpowiednio.

5. W zakresie zwrotu kosztów przejazdów i przewozu stosuje się odpowiednio § 17 ust. 1, 2, 3 pkt 1 i ust. 4 oraz § 19 ust. 1 pkt 7, z tym że koszty przejazdu junaków odbywających służbę i z niej zwolnionych, a także koszty przewozu junaków pokrywają jednostki organizacyjne, w których wykonują oni zadania lub pełnią funkcje.

6. Junakom skoszarowanym przysługuje bezpłatne zakwaterowanie, które zapewniają dla skierowanych do wykonywania prac niezbędnych na potrzeby obrony cywilnej:

- 1) w terenowych zawodowych strażach pożarnych — wojewódzkie komendy straży pożarnych,
- 2) w zakładowych zawodowych strażach pożarnych — zakłady pracy.

7. Junaków nie skoszarowanych obowiązuje czas i zasady pełnienia służby ustalone dla funkcjonariuszy pożarnictwa.

8. Junacy podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu w Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń w zakresie na-

stępstw nieszczęśliwych wypadków w okresie pełnienia służby, na zasadach obowiązujących w stosunku do funkcjonariuszy pożarnictwa.

§ 28. 1. Junakom odbywającym zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej działających przy komendach wojewódzkich straży pożarnych przysługuje uposażenie określone w § 15 ust. 1 pkt 1—3 oraz dodatek za wykonywanie czynności o charakterze operacyjno-technicznym w terenowych i zakładowych zawodowych strażach pożarnych. Przepis § 15 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Wysokość dodatku za wykonywanie czynności o charakterze operacyjno-technicznym w terenowych i zakładowych zawodowych strażach pożarnych określa Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych.

Rozdział 4

Oddziały obrony cywilnej tworzone w resorcie obrony narodowej.

§ 29. 1. Oddziały obrony cywilnej tworzone w resorcie obrony narodowej działają przy jednostkach wojskowych i przedsiębiorstwach państwowych podległych Ministrowi Obrony Narodowej jako oddziały:

- 1) ochrony obiektów,
- 2) ratownictwa technicznego,
- 3) remontowo-budowlane,
- 4) straży pożarnych.

2. Oddziały obrony cywilnej wymienione w ust. 1 są przeznaczone do ochrony obiektów, ratownictwa technicznego, wykonywania robót budowlanych, ochrony środowiska oraz udziału w zwalczaniu pożarów i zapobieganiu im.

§ 30. Oddział obrony cywilnej tworzony w resorcie obrony narodowej składa się z komendy i pododdziałów; strukturę organizacyjną oddziału ustala Minister Obrony Narodowej.

§ 31. 1. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej tworzonych w resorcie obrony narodowej noszą umundurowanie:

- 1) w oddziałach ochrony obiektów — według wzoru i w kolorze oraz według norm ustalonych dla pracowników Straży Przemysłowej,
- 2) w oddziałach ratownictwa technicznego i remontowo-budowlanych — według wzoru i w kolorze oraz według norm ustalonych dla junaków odbywających zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP,
- 3) w oddziałach straży pożarnych — według wzoru i w kolorze oraz według norm ustalonych dla funkcjonariuszy pożarnictwa zatrudnionych w wojsku.

2. Junacy noszą specjalną oznakę obrony cywilnej, o której mowa w § 14 ust. 1; w oznakę tę zaopatruje oddziały obrony cywilnej Inspektorat Obrony Cywilnej Kraju.

3. Oddziały obrony cywilnej wymienione w ust. 1 pkt 1—3 zaopatrywane są w umundurowanie przez organy wojskowe.

4. Szczegółowe normy należnego umundurowania junaków odbywających zasadniczą służbę w oddziałach ochrony obiektów określa Minister Obrony Narodowej.

§ 32. 1. Junakom odbywającym zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej tworzonych w resorcie obrony narodowej przysługuje bezpłatne wyżywienie na zasadach i według norm określonych dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej.

2. Junakom skoszarowanym przysługuje bezpłatne zakwaterowanie; zakwaterowanie to zapewniają jednostki wojskowe lub przedsiębiorstwa państwowe podległe Ministrowi Obrony Narodowej, przy których działają oddziały obrony cywilnej.

3. W zakresie uposażenia i ubezpieczenia junaków oraz zwrotu kosztów ich przejazdów stosuje się odpowiednio:

- 1) w oddziałach obrony cywilnej wymienionych w § 29 ust. 1 pkt 1—3 — przepisy § 15, § 16 ust. 1, 2 i 4 oraz § 27 ust. 5,
- 2) w oddziałach obrony cywilnej wymienionych w § 29 ust. 1 pkt 4 — przepisy § 15 ust. 1 pkt 1—3, ust. 2 i 3, § 16 ust. 1, 2 i 4, § 27 ust. 5 i 8 oraz § 28 ust. 1.

4. W zakresie zapewnienia junakom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy stosuje się odpowiednio przepisy § 19 ust. 1 pkt 3—5 i 8.

§ 33. Zajęcia specjalistyczne junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej organizuje się w oddziałach obrony cywilnej wymienionych w § 29 ust. 1 według programu określonego przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju.

Rozdział 5

Oddziały obrony cywilnej tworzone przez ministrów.

§ 34. 1. Ministrowie określeni w § 1 ust. 1 pkt 4 tworzą oddziały obrony cywilnej przy podległych im zakładach pracy o szczególnym znaczeniu dla obronności kraju lub ochrony ludności, w których działa Straż Przemysłowa — przeznaczone do ochrony tych zakładów.

2. Utworzenie oddziału obrony cywilnej wymaga zgody Ministra Spraw Wewnętrznych.

3. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej są kierowani do Straży Przemysłowej działającej w zakładach pracy, przy których oddziały te zostały utworzone.

§ 35. Na czele oddziału obrony cywilnej utworzonego przez ministra stoi komendant, którym jest pracownik Straży Przemysłowej wyznaczony przez kierownika zakładu pracy.

§ 36. 1. Podziału liczby poborowych, określonej dla oddziałów obrony cywilnej tworzonych przez ministrów, na poszczególne oddziały dokonuje Minister Spraw Wewnętrznych, informując o tym Ministra Obrony Narodowej, z podaniem liczb poborowych, którzy mają odbywać służbę jako nie skoszarowani.

2. Zajęcia specjalistyczne junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej organizuje się według programu określonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych

w uzgodnieniu z Szefem Obrony Cywilnej Kraju; koszty tych zajęć pokrywają zakłady pracy.

§ 37. 1. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej tworzonych przez ministrów noszą umundurowanie według wzoru, w kolorze i według norm ustalonych dla pracowników Straży Przemysłowej oraz specjalną oznakę obrony cywilnej (§ 14 ust. 1), jak również otrzymują odzież specjalną i ekwipunek osobisty przysługujące tym pracownikom. W umundurowanie i specjalne oznaki obrony cywilnej zaopatrują junaków i związane z tym koszty pokrywają jednostki organizacyjne, w których junacy wykonują pracę na rzecz obrony cywilnej.

2. Zakłady pracy pokrywają koszty oraz zapewniają warunki wyżywienia junaków, a w razie nieskoszarowania ich w czasie odbywania służby — wypłacają im równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie, a także pokrywają koszty wyżywienia junaków w okresie odbywania przez nich kary dyscyplinarnej aresztu. Przepisy § 16 ust. 1 i 4 stosuje się odpowiednio.

3. W zakresie uposażenia junaków oraz zwrotu kosztów ich przejazdów stosuje się odpowiednio przepisy § 15, § 16 ust. 1 pkt 2 lit. b), ust. 2 i 4 oraz § 27 ust. 5.

4. Junakom skoszarowanym przysługuje bezpłatne zakwaterowanie, które zapewniają zakłady pracy.

§ 38. Junaków nie skoszarowanych, odbywających zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej tworzonych przez ministrów, obowiązuje czas pracy ustalony dla pracowników Straży Przemysłowej, z tym że jeden dzień w tygodniu przeznaczają się na zajęcia specjalistyczne w zakresie przygotowania obrony cywilnej.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 39. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) ministrach — rozumie się przez to również kierowników urzędów centralnych,
- 2) wojewodach — rozumie się przez to również prezydentów miast stopnia wojewódzkiego,
- 3) wojewódzkich radach narodowych — rozumie się przez to również rady narodowe miast stopnia wojewódzkiego.

§ 40. Do czasu wprowadzenia do użytku umundurowania, o którym mowa w § 14 ust. 1, junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP oraz w oddziałach określonych w § 31 ust. 1 pkt 2 noszą umundurowanie według wzoru, w kolorze i według norm ustalonych dla uczestników stacjonarnych ochotniczych hufców pracy.

§ 41. Traci moc uchwała nr 85 Rady Ministrów z dnia 18 września 1980 r. w sprawie oddziałów obrony cywilnej do odbywania zasadniczej służby w obronie cywilnej (Monitor Polski Nr 23, poz. 107).

§ 42. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1983 r.

Prezes Rady Ministrów: gen. armii W. Jaruzelski.